

פיצויים בגין נזקי מבצע "צוק איתן" - מורה נבוכים

בתאריך ה-3.8.2014 אישרה ועדת הכספים את הוראת השעה המאפשרת פיצוי בגין נזקים כלכליים שנגרמו בעתיו של מבצע "צוק איתן".

הוראת השעה ברובה, מוגבלת לתושבי איזור מוגדר, כפי שיובהר בהמשך, אשר תחום טווח של 40 ק"מ מרצועת עזה.

עם זאת, חשוב לציין כי לצורך פיצוי בתחום התיירות הוקמה ועדת משנה בתוך ועדת הכספים אשר מטרתה לבחון את הנושא בכל רחבי הארץ.

תקופת הפיצוי: נקבעה מיום 8.7.2014 ועד תום תקופת הכרזת מצב מיוחד בעורף או עד יום 31.8.2014 (כמוקדם מביניהם), כך לשון התקנה.

איזור מיוחד: האיזור המזכה בפיצוי (בעקרון עד 40 ק"מ מרצועת עזה, קיימת בהוראה מפה ורשימת ישובים לפי טווחים)

בהוראה הגדרות נוספות:

סגירת מוסד חינוכי, ע"י פיקוד העורף או רשות מקומית בין התאריכים 8.7.2014 עד 27.7.2014.

מחזור עסקאות כמשמעותו בחוק מע"מ

מוסד ציבורי זכאי מוסד כהגדרתו בסעיף 9(2) אך שליש מהכנסותיו אינה מתמיכות והיא באה ממכירת שירותים או מוצרים באופן שוטף במהלך רוב חודשי השנה. **(דוגמא: עמותה לילדים נכים המספקת גם שירותי איבחון בתשלום)**

הגדרה חשובה היא הגדרת "יום העדרות בשל המצב הביטחוני" חשוב מאוד לציין שבטווח שבין 0-7 ק"מ מגבול רצועת עזה כל העדרות בתקופה האמורה תחשב העדרות בשל המצב הביטחוני.

בטווח שמעל 7 ק"מ מגבול רצועת עזה קיימים תנאים חלקם חלופיים וחלקים מצטברים: התנאים:

העדרות לפי הוראות פיקוד העורף או עקב הוראה לסגירת מוסד חינוך בו מועסק העובד העדרות בשל מוגבלות גופנית

ההעדרות היא לצורך השגחה על ילד שמוסד לימודיו נסגר(אין הגבלת גיל) אך בתנאי שהוא הורה יחיד או שכן זוג לא נעדר מן העבודה. קיימת הרחבה ל"אומן".

שווי של נזק עקיף נזק שנגרם מנזק מלחמה, מחמת אי אפשרות לנצל נכס או מחמת הפסקת פעילות לרבות נזק בשל תשלום שכר עבודה. כמובן שיש לבחור בין המסלולים להלן:

להלן מסלולי הפיצוי המוצעים:

א. מסלול שכר עבודה

המסלול מיועד לכל מעסיק עבור כל עובד תושב האיזור: כלומר עובד תושב האיזור העובד מחוץ לאיזור, נניח בתל אביב, אך נעדר בשל המצב הביטחוני (קיימת הגדרה מפורטת לחלופות השונות) המעביד חייב לשלם את שכרו (לפי צו הרחבה שנחתם על ידי שר הכלכלה) ללא קשר אם המעביד יכול או רשאי לתבוע פיצוי בגין השכר! (קיימת רשימת מעבידים שלא יכולים לתבוע פיצוי כאמור)

תקרת הפיצוי למעביד שרשאי לתבוע לא תעלה על פעמיים וחצי השכר הממוצע במשק, אך על המעביד חובה לשלם את מלוא שכרו של העובד אף אם שכרו גבוה מתקרת הפיצוי.

מעבידים אשר רשאים לתבוע, יפוצו לפי השתיכותם: מעביד "רגיל" מעביד שהוא קיבוץ, מעביד שהוא קבלן כוח אדם, מעביד שהוא מוסד ציבורי.

קיימות בהוראת השעה הגדרות מהו שכר עבודה – שכר עבודה יומי – שכר עבודה רגיל בלא תוספות לפי הממוצע בשלושת החודשים אפריל מאי ויוני 2014 המחושב לפי ימי עבודתו של העובד.

החישוב: עבור ניזוק רגיל 132.5% משכר העבודה היומי.

דוגמא: שכר עבודה יומי	₪ 300
שעות נוספות גלובלי	₪ 30
בנוס מיוחד	₪ 10
תקרת הפיצוי ליום	₪ 280

השכר לצורך פיצוי יהיה 300 ₪ בלבד ולא יכלול את התשלום הגלובלי עבור שעות נוספות ועבור בנוס מיוחד. כמו כן, הפיצוי שיקבל המעביד יהיה עד לתקרת הפיצוי היינו 280 ₪ (כשהוא מוכפל ב- 132.5% כלומר 371 ₪) **אך עליו לשלם לעובד את מלוא שכרו!**

עבור ניזוק שהוא קיבוץ - שווי של ניזוק רגיל 132.5% בתוספת סכום שהוא שווי עבודת חברי הקיבוץ. "שווי עבודת חברי קיבוץ" – השכר הממוצע למשרת שכיר לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מחולק ב-22 מעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 ₪ ומוכפל בסה"כ ימי ההעדרות בשל המצב הביטחוני של חברי הקיבוץ בענפים השונים למעט חברי הקיבוץ העוסקים במתן שירותים לחברי הקיבוץ. (כלומר חלק מחברי הקיבוץ אשר עוסקים בעבודת המכבסה, חדר האוכל, טיפול בילדי הקיבוץ וכדומה)

דוגמא: סה"כ חברי הקיבוץ 200

סה"כ חברי קיבוץ העוסקים במתן שירותים לחברי הקיבוץ 35

שכר ממוצע של משרת שכיר לפי למ"ס מחולק ב-22

והוא מכפלה של 10 ₪. 180 ₪

מספר ימי העדרות בשל המצב הביטחוני 10 ימים

שכר יום עבודה 280 ₪

חישוב הפיצוי: נקח בחשבון רק את חברי הקיבוץ שלא נותנים שירותים לחברי הקיבוץ, כלומר 165 חברי קיבוץ.

$$(795,000 = 10 * (180 * 165 + 280 * 165))$$

עבור ניזוק שהוא קבלן כ"א – 132.5% משכר העבודה היומי ששילם בשל ההעדרות בשל המצב הביטחוני, כאשר 117% משכר העבודה ישולם לקבלן כ"א והיתרה תשולם למעסיק בפועל.

דוגמא: שכר עבודה ליום 100 ₪

סה"כ הפיצוי: $100 * 132.5\% = 132.5$ ₪. מתוך סכום זה 117 ₪ יקבל קבלן כוח האדם. 15.5 ₪ יקבל המעסיק בפועל.

עבור מוסד ציבורי זכאי – השיעור המתקבל מחלוקת סכום הכנסתו בשנת 2013 שלא מתמיכות בסכום הכנסתו הכוללת בשנת 2013 כולל תמיכות ותרומות כשהוא מוכפל 125% משכר העבודה היומי ששולם בשל העדרות, ובלבד שישולם רק בשל הכנסה אחרת שפחתה.

דוגמא: שכר לצורך פיצוי 100 ₪

מספר עובדים 50

מספר ימי העדרות 10

הכנסה שאינה מתרומות (כמוסבר לעיל) יולי 2013 10,000 ₪

הכנסה שאינה מתרומות יולי 2014 6,000 ₪

הפרש (הכנסה שפחתה) 4,000 ₪

חישוב: $100 * 125\% * 50 * 10 = 62,500$ ₪ זהו סך השכר לפיצוי, אך ההוראה מגבילה את גובה הפיצוי עד לגובה ההכנסה האחרת שפחתה, לכן הפיצוי שיקבל המעביד יהיה 4,000 ₪ בלבד.

ב. מסלול מחזורים

במסלול זה, באופן עקרוני, נערכת השוואה בין המחזורים (על פי ההגדרה מחזור עסקאות כפי שדווח למע"מ) בתקופת הפיצוי לבין מחזורים מקבילים בשנה שעברה הפרש זה מוכפל ב 1 פחות משלים ההוצאה הנחסכת (התוצאה אמורה לשקף את הרווח ש"אבד" בניכוי חלק מן ההוצאה שנחסכה בשל אי הפעלת העסק).

יש לשים לב שקיימות נוסחאות שונות לסוגי עסקים שונים. כמו כן קיימת הגדרות לכל רכיב בנוסחא הנדרשת לצורך חישוב הפיצוי (כאן יש חשיבות לתשומת לב רבה בעת עריכת החישוב בהכללת נתונים שישפיעו על גובה הפיצוי).

דוגמא: ניזוק שהוא עסק: מחזור חודש יולי 2013: הכנסות מעסקאות 800,000 ₪

הכנסות ממכירת מכונה 250,000 ₪

סה"כ 1,050,000 ₪

סה"כ תשומות שוטפות 2013 6,240,000 ₪

סה"כ מחזור עסקאות 2013 ₪ 9,850,000

מחזור חודש יולי 2014 ₪ 500,000

חישוב הפיצוי : ראשית יש לנטרל את מכירת המכונה הן מן המחזור לחודש יולי 2013 והן מסה"כ המחזור בעת חישוב שיעור ההוצאה הנחסכת.

הפרשי המחזורים: 300,000=800,000-500,000 ₪

שעור ההוצאה הנחסכת : סה"כ תשומות שוטפות מחולק במחזור העסקאות(אחרי ניטרול המכירה) 6,240,000 מחולק ב-9,600,000 נקבל 0.65 נכפיל ב 0.85(שעור זה נקבע בהוראת השעה) נקבל 0.55 את התוצאה נפחית מ 1 ונקבל 0.45 שזהו "משלים ההוצאה הנחסכת" אותו נכפיל בהפרש המחזורים בתקופת הפיצוי היינו 300,000 ₪ ונקבל 135,000 ₪ זהו סכום הפיצוי.

ניזוק שהוא מוסד ציבורי או עוסק פטור החישוב דומה לחישוב לעיל אלא שכדי לקבל את הפרש המחזורים תלקח כל ההכנסה בשנת 2013 ותחולק ב-12 ומן התוצאה נפחית את מחזור יולי 2014 ונכפיל במשלים ההוצאה הנחסכת .

לתשומת לב: 1. לא ניתן להכניס לחישוב תשומות ציוד כהגדרתו בחוק מע"מ.

2. כאמור לעיל מוסד ציבורי יוכל לבצע חישוב רק על הכנסתו ממתן שירותים.

עוסק עם מספר סניפים – אם הוא רשום תחת מספר עוסק אחד ילקחו בחשבון רק הסניפים באיזור המוגדר לצורך פיצוי , אך יש לשלם לב כי סך כל הפיצוי לכל הסניפים באיזור לא יעלה על התקרה של 3,000,000 ₪.

חשוב לציין כי לעניין בתי מלון חדרי אירוח ואולמות אירועים קיימת תוספת לנוסחאות, ניזוקים אלה יכולים להשתמש, במסלול מחזורים, שכר העבודה או ההוצאות ולחילופין להשתמש במסלול המיוחד שהוא מסלול מחזורים המאפשר לצרף את חודשים אוגוסט וספטמבר ולפי בקשת הניזוק גם אוקטובר, זוהי "תקופת התאוששות" שמגיעה עד 90 ימים. כדי צרף את "תקופת ההתאוששות" על הניזוק להוכיח באמצעות אישור רו"ח אחת משתי חלופות:

א. השיעור המתקבל מחלוקת מספר החדרים או האירועים שהוזמנו בתקופת הפיצוי לחודשים אוגוסט וספטמבר 2014 במספר החדרים שהוזמנו לחודשים האמורים בשנת 2013 לא עולה על 70%.

דוגמא: הזמנות בתקופת הפיצוי לחודשים לעיל 80

הזמנות בתקופה המקבילה אשתקד לאותם חודשים 160

80 חלקי 160 נקבל 0.5 כלומר ניתן להגיש תביעה במסלול זה.

ב. השיעור המתקבל מחלוקת האירועים או החדרים שהוזמנו עד ליום תחילת תקופת הפיצוי(8 ביולי 2014) ושבוטלו במהלך תקופת הפיצוי בסך כל ההזמנות לחודשים האמורים. הוא לפחות 30% .

דוגמא: הזמנות לחודשים האמורים עד תחילת הפיצוי 180

ביטולים במהלך תקופת הפיצוי 100

100 חלקי 180 נקבל 0.55 כלומר ניתן להגיש תביעה במסלול זה.

ניזוק שהוא עסק חדש ניזוק שפתח את עיסקו בשנה האחרונה – המחזור לצורך השוואה יהיה סה"כ הכנסתו בכל התקופה שבה העסק פעל (עד לתקופת הפיצוי) מחולק במספר חודשי הפעילות. הערה: לבקשת הניזוק לא ייספרו שני חודשי הפעילות הראשונים(תקופת ההרצה של העסק).

ג. מסלול הוצאות

מסלול המיועד לעסקים להם היו **הוצאות חריגות ביותר** הפיצוי מחושב כך: ההפרש החיובי המתקבל מהכפלת 1.1 בסכום המתקבל מחיבור סך התשומות השוטפות לתקופת הפיצוי סך כל תשלומי שכר העבודה ולניזוק שאינו חבר בני אדם בתוספת הכנסתו החייבת של הניזוק בתקופת הפיצוי לבין סה"כ מחזור עסקאותיו בתקופה האמורה.

דוגמא: תשומות שוטפות 30,000 ₪

שכר עבודה 10,000 ₪

הכנסה חייבת 1,000 ₪ (ניזוק שאינו חבר בני אדם)

מחזור עסקאות 42,000 ₪

החישוב: $45,100 = 1.1 * (30,000 + 10,000 + 1,000)$ ₪

מחזור עסקאות 42,000 ₪

התקבל הפרש חיובי והוא הפיצוי 3,100 ₪

במסלול זה בלבד תקרת הפיצוי היא הנמוך מבין: 3,000,000 ₪ לבין מחזור עסקאותיו בתקופת הפיצוי המחושבת.

חשוב לציין: ניזוק במסלול זה, שחישוב כזה באחד או יותר מן החודשים יולי 2013 ל-יולי 2014 גדול מאפס לא יוכל להשתמש במסלול זה!

ד. מסלול חקלאות

לחקלאים קיים מסלול מחזורים המותאם למבנה ההוצאות וההכנסות האופייני לסוגי הגידולים השונים. כמו כן למסלול זה מקדמי פיצוי משתנים לטווח שבין 0-7 ק"מ, 7-20 ק"מ ו-20-40 ק"מ (כל זאת מרצועת עזה).

הגדרות:

ניזוק חקלאי – ניזוק שעיסוקו גידולים מענף הצומח, למעט ענף הגינון.

גידול בפעילות, גידול באי פעילות – סוגי גידולים שאושרו בהתייעצות בין שר האוצר לשר החקלאות.

מקדם ימי מבצע גידול בפעילות – מספר הימים שבתקופת ההכרזה כשהוא מחולק ב-31 (לגבי חודש אחד) לגבי חודשיים החלוקה ב-62.

גידול באי פעילות – מספר הימים בתקופת ההכרזה מחולק ב-365.

מקדם פיצוי בטווח 0-7 ק"מ מרצועת עזה 0.8. בטווח בין 7-20 ק"מ מרצועת עזה 0.4. בטווח בין 20-40 ק"מ מרצועת עזה 0.2.

מקדם אי פעילות רק בטווח 0-7 ק"מ מרצועת עזה 0.2.

נוסחאות הפיצוי

לניזוק שיש לו גידולים בפעילות: ממוצע מחושב כשהוא מוכפל במקדם ימי מבצע, במקדם משלים הוצאה נחסכת ומקדם הפיצוי עד לתקרה של 3,000,000 ₪.

לניזוק חקלאי שיש לו גידולים באי פעילות: **רק בטווח של 0-7 ק"מ מרצועת עזה** מחזור 2013 של הגידול כשהוא מוכפל במקדם ימי המבצע במקדם משלים ההוצאה הנחסכת ובמקדם אי הפעילות עד לתקרה של 100,000 ₪.

ממוצע מחושב – הוא ממוצע עסקאות בשנים 2010 עד 2013.

דוגמא: חקלאי באיזור 0-7 ק"מ מרצועת עזה: מגדל בכל השנים מלפפונים ועגבניות. השנה מגדל רק עגבניות. (כלומר המלפפונים הם גידול באי פעילות).

ממוצע מחושב 2,000,000 ₪

מקדם ימי מבצע גידול בפעילות (עגבניות) (הנחה מבצע מסתיים ב- 8 באוגוסט) 31 חלקי 31 המקדם 1 .

מקדם ימי מבצע גידול באי פעילות (מלפפונים) 31 חלקי 365 נקבל : 0.084 .

מחזור גידול באי פעילות לשנת 2013 200,000 ₪ .

חישוב : גידול בפעילות: $2,000,000 * 1 * 0.775 * 0.8 = 1,240,000$ ₪ אינו עולה על התקרה לכן זה הפיצוי.

גידול באי פעילות: $200,000 * 0.084 * 0.775 * 0.2 = 2,604$ ₪ אינו עולה על התקרה, לכן זה הפיצוי.

ה. מסלול "אדום"

מסלול זה הוא המסלול הקיים בתקנות העיקריות ומשמעותו הוכחת נזק פרטנית, כלומר במקרים בהם הנזקים שנגרמו בעקבות הלחימה כוללים גם כאלה , שאינם מקבלים מענה באחד המסלולים האמורים לדוגמא:

- ביטול עסקאות שיתבטא בהקטנת הכנסות בעתיד
- הוצאות חריגות גדולות למשל , הצורך להעביר סחורותדרך נמל חיפה במקום נמל אשדוד.
- הסעות מיוחדות לעובדים או שכירת עובדים מיוחדים.
- העברת פעילות לאיזור אחר.

יש להדגיש כי מסלול זה מצריך הגשת אסמכתאות והוכחת כל ראש נזק ולכן יש חשיבות רבה לדרך בניית התביעה והגשתה.

עוד חשוב לציין כי במסלול זה אין תקרה לפיצוי כלומר כל נזק שיוכח בכל שיעור – ישולם!

מסלול זה חל רק על ישובים הנמצאים בטווח 0-7 ק"מ מגבול רצועת עזה.

תקרת הפיצוי במסלולים השונים 3,000,000 (שלושה מיליון ₪)

מקדמות:

ניתן לקבל מקדמה עוד לפני הגשת התביעה – רשות המיסים תכין טופס אותו ניתן למלא רק עם פרטי הניזוק, הפרטים יבדקו במערכי המחשב של רשות המיסים והמקדמה שתועבר לחשבון הניזוק תהיה בגובה 80% מן התביעה ששולמה לו במבצע "עמוד ענן".

סכום זה יקוזז מן התשלום הסופי של הפיצוי שייקבע לניזוק.

מקדמות נוספות ישולמו כחלק מהליך התביעה ובמידה ורשות המיסים לא טיפלה תוך 35 ימים בגובה של 60% ממחזור עד 1.5 מיליון ₪.

אם יחלפו 180 ימים ישולמו 30% נוספים מן התביעה כפי שהוגשה.

את התביעה לפיצויים ניתן להגיש תוך 4(ארבעה) חודשים מיום פירסום ההוראה ברשומות.